Novgorodi kontori kirjavahetus, mis nüüdsest peale harva on sihitud Lüübekile või Wisbyle, enamasti aga Tartule ja Tallinnale, näitab, et Liivimaa linnad olid teotsenud otstarbekohaselt.

Endised vaba kaubasõidu õigused seati rootslaste poolt uuesti jalule alles Hansa-Taani kokkupõrke lahtipuhkemisel (1361. a.). Et Liivimaa linnad tegelikult Greifswaldi konföderatsioonist (1361. a.) osa võtsid, kuigi vaid hoolika kaubandussulu pidamise ja „mere rahustamiseks" võetava naelatolli (Pfundzoll) kõrgendamise teel, oli nende Hansasse kuuluvuse tõttu loomulikuks vajaduseks. Hansa suhtes erakordselt ebasoodsalt möödunud sõda (aprillist juunini 1362. a.) suurendas veelgi Liivimaa linnade tähtsust ja valmistas ülisoodsalt ette pinda edaspidiseks esinemiseks, eriti ka Tartule.

Eestimaa äramüümine Saksa ordule (1346. a.) kuningas Waldemar IV poolt tõi nüüdsest peale ka Tallinna juba idaski tähtsuse omandanud ordu ülemvalitsuse alla ja asetas ta sellega teiste linnadega lähemaisse vahekorrisse, mis oli eelduseks nende kindlamale koondumisele Hansa ühishuvide alal. „Foedus hanseaticum'i" ühendav moment võimaldas „civitates hujus patriae" liidu teostumise esialgu niisugusel määral, et püüti ühiseil linnadepäevil (1350.—1361. a. kohta on teada 11 linnade nõupidamist) kokkukõlastada kaubanduspolitika põletavad päevaküsimused ja jõuda ühiste esinemisteni, kusjuures vähemad linnad ühinesid suuremategа, nii näit. Pärnu ja Viljandi Tartuga (loomulikult ilma kaugemaulatusliku politilise mõjustuseta, mis oli tingitud erivalitsejaistki), Volmar ja Võnnu Riiaga, kuna Tallinna seisis üksi. Selle uuestitekkinud võimuteguri tunnustamine tõi arusaadavalt enesega kaasa asjaolu, et Liivimaa linnadele võimaldati 1361. a. ametlikult Hansa poolt juurdepääs kontori juhtimisele. Lüübeki ja Wisby saadikud, kes tulid Novgorodi mitmesuguste tüliküsimuste ning lahkarvamiste kõrvaldamiseks, vaatasid uuesti läbi skra (põhikirja) ja tegid kõigi kontori otsuste maksvuse olenevaks Lüübeki, Wisby „ja teiste sisemaal asuvate linnade, nii siis Riia, Tartu ja Tallinna" nõusolekust.

Siis järgnes õnnetu Hansa-Taani sõda. Tartul tuli sel aastal (1361) peale muu kannatada veel raskuste all kauplemises Pihkvaga, missugused raskused oma tekkimise ja arenemise poolest on tüübilised tolleaegsete vahejuhtumuste ja nende lahendamise suhtes. 1362. a. vangistati Pihkvas juhuliselt rohkearvuliselt sealviibivad Saksa kaupmehed kättemaksuks sissetungimise eest piiskopimaalt Pihkva piirkonda. Tülitsejate läbirääkimised Novgorodis jäid tagajärjetuks; siis maksis Tartu kätte lihtsalt Tartus viibivaile ilmsüütuile novgorodlastele: heitis nad vangi. Kuna nüüd Novgorod oli vahetalitusest tugevamini huvitatud, alustati Tartus uusi läbirääkimisi ja jõuti 1363. a. rahulikule kokkuleppele, mis tõi mõlemapoolseile kaupmehile vabaduse ja mille järele seati loomulikud kaubandussuhted uuesti jalule. Sääraste vahejuhtumuste all tuli kaubandusel kannatada erakordselt sagedasti. Kuivõrt aga seesugused hõõrumised juhtusid Tartu ja Pihkva vahel, olid nad suurema tähtsusega, kui see vahest näib, sest kauplemise lõppemine Pihkvaga tähendas Tartule kängujäämist; sellest ongi arusaadav, et püüti sellest võimalikult hoiduda.

Õnnetu sõja tagajärjel tekkinud seisukorda püüdsid Liivimaa linnad ära kasutada omis huvides. Wisby, mis juba 1293. a. alates (nagu seda tõendab tol korral Lüübeki poolt esitatud nõue apellatsiooni-instantsi õiguste omandamise (Rechtzug) kohta Novgorodi kontori suhtes, kusjuures Tartu ja Tallinna ülespidamine toetas seda nõuet, kuna aga Riia keeldus seisukohta võtmast) järjest

Tartu, lk. 21